

OBROČKANJE PRI NAS

// Borut Štumberger

foto: Matej Gamser

V obdobju 1927–2018 je bilo v Sloveniji obročkanih 3.434.267 ptic (vir: Slovenski center za obročkanje ptičev - SCOP).

V okviru konzorcija "Life Watch SI" so pridobljena sredstva za izdelavo nove obročkovalske baze Prirodoslovnega muzeja Slovenije (PMS). Pričakovati je pomemben premik pri vnašanju, arhiviranju in posredovanju podatkov obročkanih ptic.

Od petih odraslih samcev **velikih uharic** (*Bubo bubo*) na Kraškem robu, opremljenih z oddajniki,

foto: Matej Gamser

sta v pol leta pod vodi srednje napetosti zaradi tokovnega udara obležala dva. Brez oddajnika nikoli ne bi izvedeli za njuno smrt zaradi nazadnjaških konstrukcij drogov (obročkovelec: Tomaž Mihelič).

Do konca leta 2018 je bilo v Sloveniji obročkanih 1718 **labodov grbcev** (*Cygnus olor*). V okviru projekta Veterinarske fakultete v Ljubljani in Prirodoslovnega muzeja Slovenije pri raziskavi aviarnе influence, poenostavljeno ptičje gripe, je bilo na reki Dravi ulovljenih in obročkanih 73 labodov grbcev. V vzorcu ulovljenih labodov je bilo 34 % ptic levciščne oblike *immutabilis*.

foto: Dare Šere

V jeseni 2019 je bilo ulovljenih več **slok** (*Scolopax rusticola*) kot v celotni zgodovini obročkanja na Slovenskem, in sicer kar 58! Med njimi je sloka, ki je bila obročkana 7. novembra 2019 v Lescah in je bila štiri dni kasneje ustreljena v 383 km oddaljenem kraju Monchio delle Corti, Parma v Italiji (obročkovelec: Aljaž Mulej).

3691 najdb v Sloveniji obročkanih ptic in kasneje najdenih v tujini med letoma 1927 in 2018 je bilo poslanih na EURING za Evropski selitveni atlas.

V letu dni v SCOP-u registriramo okoli 2000 domačih in tujih najdb – labod grbec in rečni galeb (*Chroicocephalus ridibundus*) sta najpogostejše odčitani vrsti.

Med letoma 2015 in 2019 je bil v okolici otokov na Ptujskem jezeru barvno obročkan 201 mladič **rečnega galeba**. Te naše gnezdilke so bile do konca 2019 "odčitane" v Italiji, Franciji, Tuniziji, Švici, Nizozemski, Madžarski in v domovini kar 351-krat. Rezultat: barvno obročkani rečni galebi s Ptuja prezimujejo v zahodnem Sredozemlju (obročkovelec: Franc Bračko in Borut Štumberger).

SHEME OBROČKANJA Z BARVNIMI OBROČKI SO BILE V LETU 2019 ODPRTE ZA:

Slovensko ime	Latinsko ime	Barvni obroček	Kraj obročkanja	Vodja sheme	Inštitucija
Labod grbec	<i>Cygnus olor</i>	rdeč nožni obroček s kodo	Slovenija	Dare Fekonja	PMS
Bela štorklja	<i>Ciconia ciconia</i>	ELSA	Slovenija	Dare Fekonja	PMS
Mali deževnik	<i>Charadrius dubius</i>	kombinacija nožnih barvnih obročkov	Drava	Luka Božič	DOPPS
Črnohlavi galeb	<i>Larus melanocephalus</i>	rdeč nožni obroček s kodo	Drava	Borut Stumberger, Franc Janžekovič	PMS
Rečni galeb	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	bel nožni obroček s kodo	Drava	Borut Stumberger	PMS
Mala čigra	<i>Sternula albifrons</i>	bel nožni obroček s kodo	Sečoveljske soline	Iztok Škornik	KPSS
Navadna čigra	<i>Sterna hirundo</i>	bel in moder nožni obroček s kodo	Sečoveljske soline, Škocjanski zatok, Ptujsko jezero	Iztok Škornik	KPSS
Postovka	<i>Falco tinnunculus</i>	črn nožni obroček s kodo	Ljubljana z okolico, Gorenjska	Dare Fekonja	PMS
Veliki srakoper	<i>Lanius excubitor</i>	kombinacija nožnih barvnih obročkov	Ljubljansko barje	Dare Fekonja	PMS
Kanja	<i>Buteo buteo</i>	zelen nožni obroček s kodo	Ljubljana z okolico, Gorenjska	Dare Fekonja	PMS
Planinska kavka	<i>Pyrrhocorax graculus</i>	moder nožni obroček s kodo	Gorenjska	Dare Fekonja	PMS
Veliki žagar	<i>Mergus merganser</i>	rumen nožni obroček s kodo	Gorenjska	Dare Fekonja	PMS

Kljub 15.852 obročkanim **rjavim srakoperjem** (*Lanius collurio*) v obdobju 1927–2018 v Sloveniji ne poznamo prezimovalnih območij naših srakoperjev. Kar 92 let obročkanja te vrste je postreglo le s petimi najdbami z grških otokov, Cipra in delte Nila z začetka njihove selitvene poti.

Leto 2019 je bilo uspešno za gnezdenje gozdnih sov, zlasti kozače (*Strix uralensis*) in lesne sove (*Strix aluco*), na obeh območjih monitoringa z gnezdilnicami na Krimu in Jelovici. Skupno je bilo obročkanih kar 28 kozač in 87 lesnih sov.

V februarju 2020 smo v SCOP-u pomagali pri opremljanju 17 obročkovalcev z zapiralnimi in odpiralnimi kleščami in merili. Naposled so na voljo tudi klešče, s katerimi je moč skleniti in celo prilagoditi jeklene obročke konturi nog, npr. galebov, večjih pobrežnikov, rac ali čapelj.

S sledilnimi napravami so bili v letu 2019 pri nas označeni navadna čigra (*Sterna hirundo*; Nacionalni inštitut za biologijo (NIB) in DOPPS), veliki skovik (*Otus scops*; DOPPS), velika uharica (*Bubo bubo*; DOPPS), kozača (NIB), lesna sova (NIB) in močvirska uharica (PMS).

Obročkanje **VELIKIH SRAKOPERJEV** (*Lanius excubitor*)
foto: Luka Esenko

V poizkusnem obročkanju na potencialni prvi gorski obročkovalski postaji v Karavankah je bilo v dveh lovnih nočeh in dnevih med 11. in 13. oktobrom 2019 ujetih 419 ptic. Med aktivno selekcijo se pticami je bilo ponoči ulovljenih 34 kosov (*Turdus merula*) in taščic (*Erithacus rubecula*) in 24 cikvov (*Turdus philomelos*) (obročkovalca: Žan Pečar in Aljaž Mulej).

V letu 2019 je bila pri nas prvič obročkana **močvirska uharica** (*Asio flammeus*), in sicer na Ljubljanskem barju (obročkovalci: Dare Fekonja, Aljaž Mulej, Al Vrezec).

foto: Al Vrezec

